

M A G Y A R K U R I R.

Bécs, Pénteken, Mártzius' 17-dikén, 1826.

B é c s.

A' Császár' Ő Felseége betegségét illető Tudósításoknak Végzete:

Negyedik Tudósítás.

„A' betegségnek ezen hónap' 14-dikére virradó éjszaka következett nehezülése, a' melly ez ideig minden éjjel elkövetkezett, arra indította tulajdon magát Ő Felsegét, hogy Sz. Sákramentumokat kívánjon 's azokkal élt is: hanem 14-dikben reggel, valamint az előbbi napon történt vala, ismét közönséges, bőséges, és tartós izzadás jött-el, mint második Critikus izzadás, melly a' betegség' minden állapotjaira nézve még hathatósabb könnyebbulést okozott, 's jó okon engedi reménlenünk, hogy a' következő napok, tellyes tökéletességre viszik, a' mi még hátra vagon.

„Béts Mártz. 14-dikén 1826-ban, estve 7 órákor.

E' hónap' 13-dikán délután Béts városának 's külső városainak minden Egyházaiban a' Szentségnek kitételével való közönséges imádságoknak tartása rendeltett az Ország' szeretett Atyjának megtartásáért 's mennél hamarabb lejendő meggyógyulásáért, 's ezen ájtatosságok 14-ben is reggeli 6 órtától fogva estvéli 6-tig folytatattak, melyre a' Hivőknek nagy sokasága gyülekezett össze minden templomokba.

Ötödik Tudósítás.

„Azok a' Critikus Izzadások, mellyek az Ő Cs. K. Felseége' megbetegedésének negyedik napján kezdődtek, 's a' követ-

kezett napokon is hasonló bőséggel és hasonló jó következással elkövetkeztek, el távoztaták a' veszedelmet 's elhozták az Ő Felseége betegségének végződését: melyre nézve nem is fognak több Bulletinek kiadattatni.

„Baró Stifft.

Cs. K. Valóságos Státus és Conferentiális Tanácsos, 's az Ő Cs. K. Felseége első Udvari Orvosa.

Császár Ő Felseége 16-dikra virradó éjjel igen nyugodalmasan aludt, a' melly nap (Mártz. 16-ka) a' meggyógyulásnak első napja vala, 's kívánatosan telt-el.

A' Konstánzinápolyi Frantzia Nagy Követ Gen. Gróf Guilleminot, engedelemmel Páris felé utozván, e' h. 15-kén Bétsbe érkezett.

Császár és Király Ő Felseége kegyelmesen méltóztatott a' Füstös Imre Úr halála által az Erdélyi K. Udvari Cancelláriánál megüresült Archivumi Igazgatónak és Taxátornak helyére, ugyan az Erdélyi K. Udv. Cancelláriánál Udv. Vice-Regisztrátort Kézdi Sz. Léleki T. Hodor Lajos Urat, az ő sok esztendőktől fogva való hűséges szolgálatait tekintvén, ki nevezni — a' Felseges K. Udvari Cancellaria pedig a' T. Hodor Úr' helyére, T. Gyertyánosi Kontz János Urat, eddig volt Regisztrátort, különösen az ő Archivumi szolgálatokban szerzett esmereteire való tekintetből, Udv. Vice-Regisztrátorrá nevezte-ki.

Brasília.

A' Londoni Kurír egy magános levelet adott-ki, a' mely Dec. 14-dikén indult Brásiliából, 's így rajzolja-le a' Császárt és Császárnét (Austriai Leopoldina Cs. K. Fő H. aszszonyt): — „

„Sokszor jelentette az Úr (így ír a' tudósító), hogy szeretné, ha az ifjú Császárt személyesen leírnám. Megpróbálom kielégíteni az Úr kívánságát. A' Császár múlt Október' 12-dikén töltötte-bé 27-dik esztendejét. Magassága öt lábnyom és hat zol; arczatlan szép mint egy virág, néhány himlőhellyekkel; egyenes állású, 's csaknem hitelleflett erős inas-hússal bír. Az evésben, írásban és alvásban mértékletes; feltettebb munkás; egy Cancellaria se bizonyos, hogy azon napon vagy éjjel nem jelen-e meg nálla a' Császár. Mint hogy tulajdon szemeinek inkább hiszen mint a' másokénak, és így nem ujságkivánsábol, mindent maga akar szemlélni. A' dolgoknak régi lassú folyamata' helyébe egészen új Systemát hozott-bé. Ha valamelly expeditzió meghatározott, evésre és alváásra is alig enged időt magának, míg az expeditzió útnak nem indittatik. A' mi a' hajóknak felkészítetésekhez megkívántatik, mindent maga megvizsgál; minden szállító hajóra személyesen fel-megy; a' tisztektől katonáktól maga kérdezősködik szükségek felől. Mikor a' nap feljön, ő Felsege már a' maga gőz hajóján ül, 's el nem távozik a' kikötőhelyből addig, míg a' hajók el nem eveztek. Természeti talentomai tagadhatatlanok. Deákül jól beszéll, 's a' Classicus tudományokban erős. Az új nyelvek közzül a' maga születési (Portugallus) nyelvén kívül, csak Frantziául tud. Nem csak jó muzsikus, hanem Compositor is jó. Sok muzsikai nóták, melyek most a' Császári templomban vagy egyéb Udvári ezerimoniát' alkalmatosságával járdóztatnak, még akkor készítették volt ő Felse-

gétől, mikor nem volt annyi dolga mint most. A' lovaknak nagy kedvellőjök, 's négy lovat egy kotsiban olly ügyesen elhajt, hogy Londonban a' legnagyobb illy nemű Dilettánsok közzé beillene. Az a' mód, mellyel minden napi foglalatosságait teszi, Angliában ugyan, így nem folyhatna, de magában még is mindennek dítséretét érdemli. Ámbár a' hétnek minden napjaiban, valamikor kiszekerezik vagy vissza érkezik; legkisebb alattvalója hozzá járulhat, a' péntek napot mindazonáltal rendszerént való audientziaadásokra határozta, midőn minden külömbőség és kivétel nélkül, akár melly rangú embernek, honninak idegennel, tellyes szabadságot enged a' hozzá való beménetelre. Illy audientziák' adásakor a' Ministerek többire a' thronus' balja felől szoktak állani, és gyakran magához szollítja a' Császár most egyiket majd másikat, hogy a' könyörgőt kihalgassa 's annak ügyét jól megértse. Ezt az óta, hogy thronusra lépett, mind így folytatja, 's félbe se fogja hagyni. Az illy audientziaadásokban a' Császárné is részes. Míg a' Császár, alattvalóinak kérelmeiket halgatja, a' Császárné egy más szobában a' tulajdonképpen való szükségszenvedőket bortsáttatja maga elejébe, tudakozódik állapotjokról, az özvegyeknek és árváknak segedelmet nyujt, 's még a' koldulásból profeszsziót-tsinálóknak is meghatározott alamizsnát oszt, ha mindjárt ez, maga oka is szerentsétlenségének. Ha talám némelykor valami egészségtelenség nem engedi, hogy a' Császárt audientziaadásra kísérje, ilyenkor Házitisztjét küldi alamizsnosztogatásra. Ezt kevés országokban szemlélhetni e'képpen, 's mind ezek minden fényezés nélkül történnek. A' Császár kimondhatatlanul szereti Hitvesét és Gyermekeit: de az utólsóknak még se kedvez, ha hibáznak. Meghalálozván első Fija, mind ketten nagyon ohajtoztak más után; meg is ajándékozta

és ég a' mult Dec. 2-dikán egy igen szép fiú-gyermekkel; melly a' Császárnak tudtára adatván, megparantsolta a' Bába-aszszonynak, hogy vizsgálja jól meg a' dolgot, 's midőn megértette, hogy valóság-gal fiú-gyermeket szült a' Császárné, magához vitette a' tsetsemőt, 's lehúztatván czipőjét meztelen lábbal ment, gyermekét karjai közé vévén, az Udvari kápolnába, 's megalázódással és hálaadással, áldozott az Istennek a' Szent János Oltárán.

„Talám (így folytatja szavait a' tudósító) nem is jól tselekszem, hogy illy belső házi virtusoknak előbeszélésebe avatom magamat. De jegyezzék meg a' kik ezeket olvasni fogják, hogy ezen Amerikai Monárkhianak ellenségei már olly sok hazug híreket terjesztettek-ei ezen ifjú Monárkhának Karakteréről, hogy én ezen dolgokat tellyességgel el nem halgathattam.

„Már minden Ujságolvasók tudhatják eddig, hogy a' Brasíliai sergek eleintén szerentsétlenek voltak egy tsatában: de későbbre ők verték meg a' Banda-Orientáli serget; 's kétség kívül ezt is ki írják vagy már ki is írtak az Ujságok. En tehát ezt tsak azért említem, hogy megjegyezzem, melly lelkiesméretesen tartják a' Portugalliai emberek még most is a' régi romános szokásokat. Az a' Brasíliai vezér tudniillik, ki eleintén megveretett vala, akkor felfogedta, hogy le nem beretváltatja a' szakállát addig, míg ellenségén boszút nem áll, 's éppen ő vala, a' ki sergeinket az ő utóbbi győzedelmes verekedésekben vezérlette.“

A m é r i k a.

„A' Kolumbiai ujság, így szollnak némelley Londoni ujságok, nagyon panaszkodik a' maga Országlószéke ellen, azért, hogy ott a' Finántzia dolgában még majd semmi elintéztetést nem tettek, 's hogy a' Reszpublika' bévételeiről és kiadá-

sairol még semmit ki nem hirdettek. Így, úgymond, nem tsuda ha az Európai gazdag Házak megijednek tőlünk, 's kezeikben lévő Obligátztoink elvesztik betseket.

A' Neu-Yorki levelek szerént a' nevezetes Calló vára feladta magát a' Perui sergeknek, Banda-Orientálban pedig Montevideo' vára az Insurgenseknek. Hanem ezekről még további megvalóságosító tudósításokat kell várunk.

Chili Országlószéke, melynek még most is Generális Freire a' Direktora, mint mondják, ahöz készül, hogy Chile szigetét, melly már a' Spanyoloknak a' Csendes Océánuson tsak egyetlenegy birtokjok, megtámondja 's elfoglalja.

Calló várára nézve hasonló tudósítások érkeztek Mexikóbol is: a' Mexikói Országlószék pedig a' Vera-Cruzi kikötőhelyben minden féle szállító hajóknak, Campechiben pedig fegyveres sergeknek, öszszgyűjtésén dolgozik, melly készültek mind Kuba szigete ellen vagynak intéztetve. Hasonlóképpen 's ugyan ezen célra gyülekeznek öszszé a' hadi hajók a' Kolumbiai kikötőhelyekbe is nevezetesen Kárihágenába. A' mostanság oda érkezett hajók közt említenek egy Fregatot, melly Észak-Amerikában építettett, és egy Línéa hajót, mellyet Svétziában vásárlottak a' Reszpublikánusok.

A' Buenos-Ayresi Kereskedési Ujságban kijött az az Egyezés, a' mellyet Bolíviárral, néhány Európai és Amerikai kereskedő Házaknak Peruban lévő Ágensek és Konzuljok Don Garcia Andrea Pedro kötött, 's a' melyben ő arra kötelezte magát ezen Házak' nevében, hogy azon egy millió Piastereket, mellyeket a' Felső Perui tartományok' Congresszusa, a' Kolumbiai és Perui ügy nevezett Szabadító ármádáknak ajándékul, vagy inkább megjutalmaztatásul adni ígért, mult Sept. 20-dikától számlálván 6 hóna-

pok alatt le fogja fizetni; mellyért részéről just adott a' Congresszus Garcia-nak arra, hogy ezen Háznak nevekben néhány Felső Perui bányákat, bizonyos feltételek alatt által-vehessen. A' társaságoknak, mellyek pénzeiket ezen czélzásra össze fogják tenni, különös oltalmaztatást ígért a' Congresszus, olly meghatározott feltétel alatt, hogy szorgalmatoskodásoknak szerzeményéből a' rendes adót a' Státusnak ők is fizetni fogják, olly mérséklet szerént mindazáltal, hogy a' közönséges adózás lejjebb szállítván, akkor ők is kevesebbet fognak fizetni.

Francia Ország.

A' Straszburgi Püspök egy böjti eszmélkedő parantsolatot hirdettetett-ki a' maga megyéjében, melyben a' következők is elé fordulnak: — „

„Mi ajánljuk néktek, hogy tartoztatások-meg magatokat az Istentelen könyveknek olvasásától. Szerentséllenek azok, kik megengedés és minden haszon nélkül eme' gyalázatos könyveket olvassák, mellyekben mind azok az igazságok, mellyeken a' Hit és a' Társasági rend, mint alapokon fekszik, valkmerő módon tagadtatnak vagy kétségbe hozattatnak. Ha ezeket olvassátok, a' Systemák' labyrinthusában vész-el lelketek, 's szíveitek az indulatok' zsákmányivá lesznek. Hanem ezen antikristusi könyveken kívül még Ujságok is találhatnak Francia Országban, mellyeknek olvasása veszedelembé ejtheti a' tudatlan, könnyen hívő és gyenge elméket. Ezen epével, hitszegettséggel és tsalárdsággal telyes Ujságlevelekben megszűnés nélkül rágalmazták a' Religió ellenségei annak szolgájit, még pedig olly dühösséggel és állandósággal, hogy nyilván elárulják azon czélzásokot, hogy magát a' Religiót akarják megbuktatni.

„Minthogy a' Kereszténység' ellenségei most éppen azon tüzes buzgósággal állottak szembe a' Papsággal, mint mikor a' szent Oltár' szolgájit tömlöztökbe és vesztő helyekre hurczolták, ebből tsak észre vehetjük azt elég nyilvánlagosan, hogy most is ezen czélzás lelkesíti őket. Melly gyűlölésséggel üldözik a' Tisztelendő Miszszionárius atyáikat! Melly nagyon sürgetik minden Papi Szerzetnek semmivétettetését, midőn még azoknak se kedveznek, inellyek magokat a' betegek' gyógyítására 's nevelésre szánták-el. Végezetre melly nevetséges dühösséggel rágalmazták eme' híres nevezes Szerzetet is, melynek megbukása az első tsapás vala, mellyet Francia Országban a' Religión és a' Koronán tettek, 's a' mellyet mindazonáltal most ezen emberek a' közönséges vélekedés elibe idéznek, éppen úgy, mint ha ezen Szerzet lett volna az, melly által a' támadóknak és Király gyilkolóknak Klubja formáltatott volna? Megfordítva, ha ezen Atyák valóban azok lettek volna, miknek őket a' Religió ellenségei lenni erőssítették, már úgy bezzeg, nem hogy a' nép gyűlöléseit ellenek felgerjeszteni iparkodnának ezen írők, hanem inkább úgy írának-le-öket, mint az ifjuság' leghűségesebb vezérjeit 's a' Státus' leg erőssébb gyámolait.“

Püymarin nevű Francia tudós 's egyszersmind a' Követek' kamarája tagja egy írást adott-ki, a' melly réánk nézve ha egyéb tekintetben nem is, legalább a' borra nézve nagyon nevezetes. Sokat lehet belőlle tanulni, a' mit eddig a' világ nem közönségesen tudott az Anglusokrol ezen tekintetben. A' könyv' tárgyát ezen kérdés teszi: Valyon hasznos lenne-e Francia országra nézve, hogy Angliával kereskedési Rötésre lépjenek? A' Francia or-

szágból Angliába vitelődhető kereskedő portékákat rendre felvévén Püymarin, a' borról e-képpen beszéll: — „

„A' Frantzia Országi bornak Angliába jejjendő bevitettetéséből nagyon kevés nyereséget ígérhetünk magunknak, azért, hogy egy Országban se főznek, ha szintén nem természetnek is, annyi bort mint Angliában. A' Frantzia Ministérium már régen jovallhatta volna Angliának, hogy nyomja-el ezen bor-fabrikálást, mint hogy már maga a' Nagy Pitt is nyilvánosságos mérég-tsinálóknak nevezte a' Parlamentumi közönséges ülésekben az Angliai bor-fabrikásokat. Ezen fabrikálást valami Chamberlegu nevű ember találta-fel a' 18-tzadik Század' elején, s privilegiémet nyert készítésére. Az ő Privilegiumában a' mondatott, hogy az ő bora a' legnagyobb meletet kiállja s a' Linéa (az Aequator) alatt is elvitettethetik megváltozás nélkül. Véghetetlen annak a' bornak soksága, melyet e-képpen főztek.

„Tsak a' Beaufroy Fabrikájában Southwarkban és még két Londoni más fabrikákban, az 1792-dik esztendőben közel 5000 tonna bort főztek, s tonnáját tsak 2 font Sterlingen (husz forint) adták. Én magam láttam a' Beaufroy fabrikájának egyik udvarán két oly főzőkádakat, mellyeket régi időkbéli várak' bástyájának lehetett volna gondólni. Egybe egybe belé ment 4—5 ezer göntzi hordó. A' borfőzés illy módon ment véghez: A' hordóknak egy 16-tod részét megtöltötték aprószőlővel (Korinthben), erre forraltan sert töltötték s az után össze elegyítették a' forrás' siettetésére megkívántató orvosló szerekekkel. Hat hónapok alatt megtisztult az ital — hordókra töltötték — s eladták a' borkereskedőknek. Ezek adtak az itálnak szint és nevet. Kiváltképpen Bordeaux-bort tsináltak sokat. A' Kortsmárosok jól tudják, hogy mikor kellessék a'

fabrikált bort a' vendégeknek elejlibetenni; ezt ők nem elebb tselekszik, hanem tsak mikor már a' valóságos Bordeaux-bortak lévő bűdös-kő-savanyuság' gőzze által, az ivók' izlése megvesztegetett.

„Mennyire vitték Angliában a' borfőzés' mesterségét, észre lehet venni azon sok könyvekből mellyek nállok ezen tárgyról kiadattak. Napkeleti Indiában nevezetesen Kalkuttában olly igen szeretik ezen tsinált borokat, hogy az ott kijövő Ujságlevelekben gyakran lehet, Londonban főzetett s megtisztult borról való tudósításokat olvasni. Magok a' Londoniak se átalják a' magok tulajdon főzte Chámpániai borait magasztalni. A' híres Chemikus Akkum, ki most Berlinben van, azt mondja, hogy a' borfőzésre megkívántató szerekben az Anglusok nem nagyon válogatók. Beszélli hogy neki egyszer egy Londoni borkereskedő azt crössítette, hogy ő a' maga fabrikájában a' Rénusi Óbornak valóságos színét egy kevés egórkővel szokta megadni. —

Azt a' megjegyzést is teszi ugyan ezen író, hogy nem egyedül Anglia az az Ország, a' hova Frantzia ország sok bort küld-ki. Ilyenek az Orosz birodalom, Svétzia, Dánia, a' Belgiumok és nevezetesen Német ország is, kiváltképpen ha a' kiviteli tilalmak ezen Országokban az olly portékákra nézve, mellyekkel czek a' Frantzia bort megfizethetnék, meggyengítettének vagy eltöröltetnének.

Párisban mostanság az Aristarque nevű újság' felelő Redaktorának is baja volt. Ő azt írta volt még tavaly Madridi tudósításból, hogy Carettóra, egy gazdag kereskedőre a' bizattatott, hogy a' Catholikus Király' palotájának minden részeit Frantzia Országból hozatott butorokkal rakassa-meg, a' ki arra fogja használni ezen alkalmatosságot, hogy, mivel a' Király' holmijit nem vizsítálják-meg,

azokkal együtt minden féle néki tetsző portékákat belopathat. Caretta pert indított az Aristarque ellen a Párisi Fenyítő politikai Itélőszék előtt, Mauguin nevű Ügyvédő által, a ki illy nyilatkoztatást adott-be ezen Itélőszék elibe: „Ezen ládák a Spanyol országi szélső határlincénál 's azután Vittoriánál is megvizsgáltatnak 's plombíroztatnak, 's Madridban a Királynak tulajdon szeméi előtt nyittatnak-ki, melyre nézve itt semmi tilalmas tselekedet nem történhet, 's mikor Ferdinánd Király megtudta, hogy az Aristarque mit irt Carettáról, megparantsólta ennek, hogy szerzze vissza betsületét. Caretta úr tehát azt kívánta, hogy az Aristarque egy formális Megmásolást adjon-ki vagy a maga Madridi levelezőjének, vagy pedig Labourdonnaye és Baguenault uraknak nevekben, kik részes tulajdonosaik az Aristarque nevű ujságnak; hanem, mint hogy se egyik se másik nem telyesített, Caretta úr pedig tsak valami egy-ügyü Megmásolással meg nem elégedhetik: erre nézve ő, Mauguin (a Caretta Ügyvédője), az kívánja, hogy az Aristarque felelő Redaktora 10,000 Frank bírságra és arra ítéltessék, hogy a formális Megítéltetésnek 200 nyomtatványai Párisban és Madridban függesztessenek-ki. (A többi következik).

Megjegyzés. A közelébbi M. Kurírban a 164-dik lapnak első hasábján a felső perriódusban, a Cordonra kimondatott büntetés, nem egy esztendő, hanem tsak egy hónap, mert az ott említett bűnnek kissébb büntetése, tsak egy hónap és nem egy esztendő.

Magyar Ország.

Posony. — Az Ország-Gyűlésre öszszereglett mind két Tábla Atyjai (így

szoll Mártz. 14-dikén a Déák Ujság), még mind a már illy sokszor említett Izenetben foglaltató tárgyak felett vetélkednek. Remélni lehet, hogy a folyó hónapnak végéig mind ezek el fognak végezteni.

A Nagy Héti szent foglalatosságokra nézve számos Megyés Püspök Urak engedelmet nyertek néhány hetekig tartandó eltávozásra. A T. Rendek és Karok közül is többek el fognak útozni, egyéb okokra nézve: de az Ülések az alatt is folyást tartatni fognak.

Nemes Posony Vármegye Rendjeinek Gyűlése fényes és számos Követséget küldött e h. 12-dikén délelőtti 10 órakor a Personálhoz Méltóságos Székhelyi Majláth György Úr Ó Nagyságához, mint kebelelt béli, 's ugyan ezen N. Vármegyében egy ideig fő hivatalt viselt Tisztitársokhoz, azon való örvendezésselnek ki nyilatkoztatására, hogy mostani fényes hivatalára emeltetett, melyben magát a Hazá eránt nagyon hasznos szolgálatok által megkülömböztetheti.

A Követség tagjai ezek voltak: Gróf Eszterházy József Ó Excellentziája; ifjabb Gróf Zichy Károly, ifjabb Gróf Pálffy Ferencz, Báró Pongrácz József. Fő Tisztelendő Kratoquila István a Posoni Colleg. Egyház Kánonokja mint Orátor. A Rendek között: T. Bartal György Ord. Vice-Ispány Úr, T. Takáts Gáspár Subst. Vice-Ispány Úr; T. Olgyai Sigmund Úr N. Szombathi Dist. Tábla Assessora; T. Ábrahámfy József, Vármegyei Törv. Assessor, T. Nagy Károly Úr ugyan az, T. Jablanczy József Úr, Surr. V. Ispány; T. Fekete Ferencz Úr Ord. Notárius; T. Olgyai Gáspár Úr Archivárius; T. Molnár Rudolf Úr Ord. Fiskális, T. Bittó Beniamin Úr Ord. Szolgabíró, T. Petók János Úr ugyan az, T. Gyurkovics György Úr Tör. Tábla Ass.

assora — kik mindnyájok gazdag ebéd-
del fogadtattak a' Personális Úr által.

Kaposmérői Nagyságos Mérey Lajos Cs. K. Tanácsos Úr 's a' Törvényes Királyi Tábla' Assessora, e' hónap' 7-dik napján éjjeli 11 órakor, életének 82-dik esztendejében, korossági elszáradás miatt, meghalálozott. Mártz. 10-dikén temették el, közönséges halotti tisztelettel, a' Posonyi Colleg. Egyház' temető boltjába.

Ugyan a' folyó hónap' 1-ső napján halt meg N. Trentsén Vármegyében korossági elgyengülés miatt életének 79-dik esztendejében a' maga Vieszka nevű jószágán, született Benyovszky Susánna Grófasszony, a' sok féle viszontagságokon 's próbákon által ment Gróf Benyovszky August Moritznak Özvegye. Meghidegült teste családi temető boltjába, Betzkovba vitetett-el.

Debreczen Mártz. 1-sőjén 1826.

Ha valamely egygyes Gyülekezet előtt emlékezetes az a' nap, melyen a' közönséges Isteni tiszteletnek helye, előtte először megnyitódik: mennyivel emlékezetesebb lehet a' közelebbi múlt Februárius 26-dik napja a' Debreczeni Reformatum Collégium előtt, a' midőn abban, a' tanuló Ifjúságnak Vasárnaponként tartandó Isteni tiszteletének újabb, 's szélesebb Intézetének módja elkezdődött?

Ugyan is a' 2000 számot haladó nagyobb és kisebb Tanuló Ifjúság a' közönséges három templomba is, a' még számosabb Városi Gyülekezet kiszorítása nélkül nem férhetvén; az Isteni félelem pedig az igaz böltsésgnek kezdete lévén: a' mondott Collégium bölts és buzgó Előjáróji régtől fogva arra törekedtek, hogy a' Collégium Új épületében, valamely tágas hely, Könyörgő házzá (Orato-

riumá) mintegy Templommá rendelődjön, melyben Vasárnaponként, az Oskolai Tanítók, vagy Professorok felvígyázása alatt, a' tanuló Ifjúságnak legalább egy harmad része, mintegy 600-ra való Ifjak, a' kegyesség munkájában, Éneklésben, Imádságban, Prédikáziók' mondásában 's halgatásában gyakoroltatnának, és példával is vezéreltetnének. Meglett az Előjárók kívánsága! és a' már elkészült Oratóriumban vagy Templomban (melly még a' Harok és Székek illendő kifestésének híjjával van) a' leg első Isteni tisztelet is elkezdődött. A' nyöltz számra nevedezett Rendes Professorokon, a' Classisok Praeceptorain, és az Ifjúságnak leg első előmenetelű részén kívül, kik minden idejű Tanulók: közzül kiváltak választva, jelen voltak, a' Tiszteletes Tudós Prédikátor Urak, különösen Fő Tiszteletű Superintendens Budai Ésaiás Úr; jelen voltak a' helybeli Tekinetes Nemes Tanács, és Communitás Úri Tagjai; jelen voltak sok idegen Uraságok is, sőt a' Katonai Tiszti Kar részéről is némelyek, különösen Brigadéros Generális Méltóságos Illési Illyési Sándor Úr Ő Nagysága előre megkéréttvén, jelen volt. — Az Isteni tisztelet kezdette a' Hármóniás Kar amaz esmeretes Éneken: Jövel Sz. Lélek Úr Isten! melynek 3 verseit elénekelvén: folytatta az Éneklést már most az egész Gyülekezet, ama Templom Szentelési Énekek, (Nagy Isten Téged az egeknek Egei bé nem foghatnak) három első verseit, a' szokott Invocatio (Szent Isten noha Néked) után, énekelvén. Azon Éneklésnek szépségét, és még inkább erejét, melyet az egész kiválogatott Néppel együtt a' tanuló Ifjúság botsátott az égre, leírni lehetetlen. Prédikállott az alkalmatossághoz képest a' Theológia Rendes Tanítója Nagy Tudományú Arany István Úr, Sz. János Évangélioma 4-dik része, 24-dik versét

révén fel letzkéül: Az Isten lélek'sát. Könyörgésében meg emlékezett a' Felséges Királyról, az egész Cs. K. Házzal egyetemben, megemlékezett Országunk Fő Fő rendeiről, megemlékezett az Elhúnyt, vagy még élő Jöltévőkről, kiknek buzgósága által Oskolánk az ő hamvaiból, ha mind lassan is, napról napra éled; megemlékezett azon bölts és buzgó Elöljárókról, a' kiknek ezen Oskola a' maga nevelkedő bódogságát különösebben köszönheti, megemlékezett a' Szülékről és ezeknek kedves gyermekeikről, a' Tanítókról, és Tanulókról, áldást kérvén ezeknek igyekezetére. Prédikáció és Könyörgés után ismét a' Hármonias Kar énekelt. (Légyen te kő falaidban Tsendesség és jó Békesség!) és végezetre az egész Gyülekezet a' Templom Szentelési Ének utolsó Versét: (Vigyázzanak a' te szemeid Ez imádságnak Házára!) — A' köz kedvességet nyert jeles Prédikáció kinyomtatódik, hogy legyen ezen napnak fennmaradó Historiai bizonyossága, valamint a' múlt esztendőben, ugyan azon Oratóriumban tartódott első Exament kinyitó Deák Oráció is kinyomtatódván, a' Hazában elterjedt.

Nálunk mint mindenkor megkülönböztetett Solennitással tartódik, úgy tartódott most is Felséges Urunk Születésének Innepe. A' Prédikációt szokott ékesen szóllással tartotta Fő T. Superintendens Budai Ésaías Úr, melly jeles munkája nyomtatásban is kiadódik.

Néhai Tek. Nemes Bájogi Hégen Szénás 'S u s á n n a Aszszony, elebb Néh. Tek. Nemes Bártzai Bártzay Miklós

Úrnak, azután Tek. Nemes Péch-Ujfalusi Péchy Antal Úrnak Hitvese, életének 70-dik esztendejében, hosszas gyengélkedése után a' múlt hónap 20-dik napján délután 1 órakor tsendessen kimúlt, minden hozzá tartozó Szerelmescinek, úgymint Méltóságos Cs. K. Tanácsos, Böknyei és Téglási Bek Pál Úrnak, és ennek Kedves Hitvesének Bártzai Bártzay Anna Aszszonynak, és Bártzai Bártzay 'S u s á n n a Kis Aszszonynak, s a' Kedves Unokáknak karjai között; kik is a' jó Édes Anyának utolsó tiszteletét hómértékben telyesítették, és telyesítették. (Hideg tetemei Bájogra vivődtek, az Ősi Sír-boltba).!

A' pénzfolyamat Mártzius' 14-dikén; közép árr:

A' Státus' 5 p. Centes Obligátzióji 83 3/4
 Az 1820-béli sorsosok, 124
 Az 1821-béli hasonlók, 105 3/6
 Béts városa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligátzióji, 42 forinton keltek, mind C.ben.
 A' Bankó Aktziák keltek 920 2/3 for. C.ben

Mártz. 15-kén közép árr:

A' Státus' 5 p. Centes Obligátzióji 85 1/16
 Az 1820-béli sorsosok, 128 1/2
 Az 1821-béli hasonlók, 110 1/2
 Béts városa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligátzióji, 43 forinton keltek, mind C.ben.
 A' Bankó Aktziák keltek 984 for. C.ben.

Mártz. 16-kán közép árr:

A' Státus' 5 p. Centes Obligátzióji 87 1/3
 Az 1820-béli sorsosok, 130 2/3
 Az 1821-béli hasonlók, 113 1/3
 Béts városa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligátzióji, 45 9/10 forint. keltek, mind C.ben.
 A' Bankó Aktziák keltek 1029 for. C.ben.